

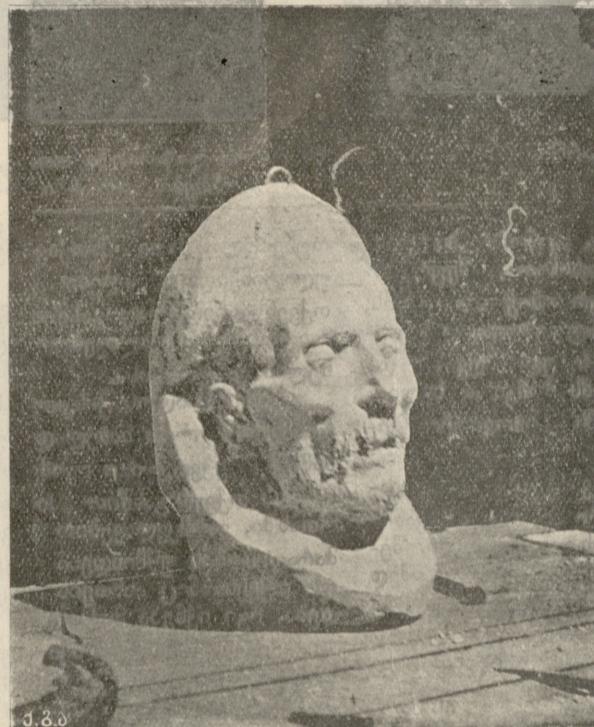
ପ୍ରକାଶନ ପରିଷଦ

ՆԵՐԱԾՈՅՑՈՒՆ ԶԱՄԱՏԵՎ

გვერდის № 353

დაბაზების № 63

ପ୍ରଦୀପ, 9 ଡିସେମ୍ବର 1915 ଫ.

818-07030000 60000.
გდალებულია ი. ნიკოლაძის მიერ.

ଓ মুসলিম

၁။ ကျွမ်းပြန်ဝေးသာ.

— მამა, მიამბე რომელიმე ზღაპარი... — მომისმინე რას გეუბნები
მამილო-ო!.. ასე ეუბნებოდა შვილი წლის კოჩია, რომელიც მუხლებ-
ზე უჯდა ხოლშენიკოვს და ორივე ხელით სცდილობდა მამის კისე-
რი თვისკენ მოეზიდნა. პატარა ბიჭიყას უკირდა და ოდნავ აწუ-
ხებდა კიდევ თუ რას ნიშნავდა რომ მამა, აგრეთ ხუთია, გამ-
ტერებით ჩასკერდა სანათის ცეცხლს და თან ოდნავ მკრთალის,
ოთომანი, თომიონარია კრიმოთ მონაბრძალა თვალები.

— ମା-ମୀ-ଲ୍ଲ ମେତ୍ରୀ, ମା-ଅମି-ଲ୍ଲ-ମ.. ମନ୍ଦିରଗୁରୁଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପାଇଁ ଏହା ଖଲ୍ପଣ୍ଡିରେ?..

ორი თავი, სანათის მახლობლად დახრილი, ერთ-ურთს თითქმის თმებით რომ ეხებოდნენ, ეკუთვნოდა, როგორცა ვთქვით, ხოლშჩივნიკურგის ცოლს და გრიგოლ ბახანის, მის საუკეთესო შეგობარს და მოწაფეს.

ივანე ტიმოთეს დე წრფელის, მხურვალე მზრუნველობითა და სიყარულით ეპყრობოდა ამ გრძნობა—ჟარბ და ქარიშხლიან ახალ-გაზრდას,—რომლის სურათებშიც, მასწავლებლის გამოცდილმა თვალ-მა, კარგა ხანია ყალმის მოსმის სიმკვეთოე და ნიჭის უსაზღვროება

შეამჩნია. ხოლშე ჩენიკოვის სულში სტულებითაც არა ჰქონდა აღგილი შესრა და უკაყაფოვილებას, რაც ეგრე დამახასიათებელია მხატვართა ურწმუნო და ვულგალურ წრისა. პირებით იგი ამაყობდა მით რომ, ბახანინ მისგან იძენდა მომავალ სახელის სიდიადეს, მასგან იღებდა პირველ გაყენოსტებს; ამაყობდა იმითაც, რომ მისმა ცოლმა ლიდია ყველაზე უპირველესადა სცნო და დააფასა მისი მოწაფე...

ბახანინი ჩემად და თავ აუღებლად ჰქაზავდა ფანქარით ბრისტოლის ქალალზე და მის ხელის ნაკვლევზე ინაკვეთებოდნენ: კარიკატურები; ცხოველი აღამიანთა სამოსით, ქალის სახის ნაზი ნაკვები, კოხტად ნაქარგი ინიციალები, პაროდიები სურათებზე — სამხატურო ავთმიაში რომ გამოითხოვათ...

და ეს დაუდევრი ნაწყვეტები, რომელთა ყოველ ხაზში ნიჭი
და დაკვირვება გამოსკვითდა, სწრაფად სცვლიდა ერთი მეორეს,
რაც ლიდია ოვეის ასულის სახეზე,—რომელიც ასე გაფაციცებით
აღდგნებდა თვალს, ხან ძლიერ ყურადღების შთავეჭდილებას იწვევდა,
ხან კი მხიარულ აღერსს...

— აი, როგორი ხარ მამილონ, — თვითონ დამპირდები ხოლმე და თვითვე ხარ გაჩქმებული..! წაიბუზლუნა შეურაცხყოფილმა კოწიამ, მერე უკავიოფილების ნიშნად ტუჩები გაიძერა, თავი ჩაქინდრა და ფეხების ჭავევა და თითების თაბაში დაიწყო...

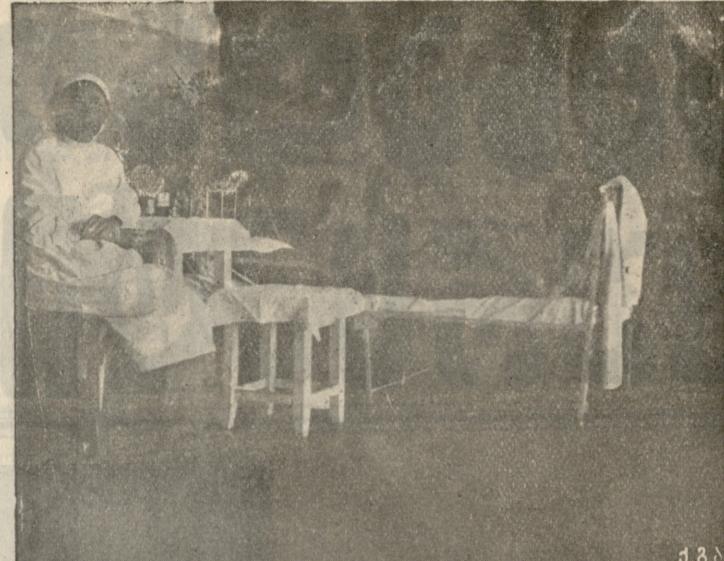
— ჰო, კარგი, კარგი ჩემო კოწია, ნუ მიჯავრდები, ამ წუთში

— დათვისა, რომელსაც თათი მოსჭრეს? უთხრა პატარამ, — ეგ
მე უკვე ვიცი. ხოლშემონიკოვს უცბად თავში აღმტაცმა ოკენებამ
დასილია.

განა მის ცხოვრებაში ამ მოაპოვება ისეთი რამ, რაც თვალსაჩინო საზოაპრო თემად გამოიყენს? განა დირი ხანია მას ძელ? — სულ

ვაჟას ცხედარი ქვაშვეთის ტაძარში.

ქ. 8.8

ჭმ. ნინოს ლაზარეთში ოთახი, სადაც გარდაიცვალა ვაჟა. საწოლთან ზის სათნოების დაი ქ-ნი კობიაშვილისა, რომელიც უვლიდა ვაჟას.

თორმეტი წელია მას შემდეგ, რო კა ის, ორიბი, უკინობი მხატვარი დაბეგჩვებული და დენილი ძლიერთაგან ამა ქვეყნისათა, შეურაცხ- ყოფილი უზრდელთაგან და დაუკვირვებელთა მიერ უნიჭოთა ქების, ხოლო მისღამი უურადღებობისაგან, ხშირად სუსტებოდა და თავ- დავიწყებით იყარებოდა ცხოვრების აფორიაქტულ ზღვეში და სწყვევლიდა იმ წუთს, როცა მან სამხატვრო ყალამს მოჰკიდა ხელი...

ხოლო ამ დროს, ამ მძიმე და აუტანელ უამს, ცხოვრების ბი- ლიქშე შექვედა ლიდია...

იგი გაცილებით იხალგაზრდა იყო ხოლშჩინიკოვზე და თვა- ლის მომჭრელად ლამაზი. ჭკვიანი, წყნარი, თავაზიანი და თაყვანის მცემლებით გარს შემოხვეული. ივანე ტიმოთეს ქი კი — ლარიბი, შე- უქნეული, გაუტანლობით გულ ჯატეხილი და ცხოვრებისაგან იმედ დაკარგული. — იგი ოცნებასაც კი ვერა ჰქედავდა სიყვარულის, ამ ზეციურ მოვლენისადმი.

მაგრამ, ლიდია შექვედა და მან პირველმა იწამა იგი, მან მის- ცა რწმენა და გაუწოდა ხელი სიყვარულის...

როცა ხოლშჩინიკოვი, სილარიბითა და ურბლობით ლონესა ჰქარგავდა და ქანც მილეული სულით ეცემოდა, ლიდია თავის ალერ- სით, ნაზის მზრუნველობით და მხიარულის, სიცოცხლით აღსავა- სებობით ამნევებდა და მის უბიწო, დაუღალავი სიყვარული კვლევ ამაღლებდა ხოლმე ბეჩავს...

და ეხლა კი მისი სახელი — ყველა წერა-კითხის მცოდნესა- თუის ნაცნობია, მისი სურათები ამშვენებენ გვარვებინოსანთა გალე- რებას, — იგი, ერთად-ერთი აკადემიკოსია, რომელსაც აღმერთებს — ყველაფერში ურწმუნო ახალგაზრდა მხატვართა წრე.

მაშინდელ ნივთიერ მდგომარეობაზე ხომ ლაპარაკიც მეტია; მაკრამ ეხლა, ისიცა და ლიდიაც, საქმაოდ დაჯილდოვებული არი- ან, იმ აუტანელ, დამატცირებელ და თითქმის გლახურ მდგომარეო- ბისთვის, მათ რომ განიცადეს რდესმე...

იმ ხელმოკლეობისას, ივანე ტიმოთეს ქე — არც კი შეეძლო წარმოედგინა თავისი ეხლანდელი ნეტარება და კმაყოფილი ცხოვ- რება, რომელიც ასე გამთბარი იყო ლამაზ ცოლის ალერსით და უმტყუნო, ნაზი სიყვარულით, გამთბარი პატარა კოჭისა გამხარებელ ცქრილათ და იმ ოჯახურ სიამოგნების მომგრელ მოვლენით, გახა- ნინის ძლიერი და სამო მეგობრობა რომ იყო.

საზღაპრო თემა სწრაფად დალაგდა მის თავში.

— აბა, მომისმინე ჩემო კოჭი! — დაიწყო მან და ხელი გადა- უსე ბავშვის წმინდა აბრეშუმივით ლბილ თმებს.

— მხოლოდ ფრთხილად, არ შემაშლევინო და კარგად დაიხ- სომე.

„ერთ ქვეყანაში სცხოვრობდა მეფე და დედოფალი.

— და მათ შეილები არა ჰყავდათ? ჰყითხა კოჭიამ წვრილის ხმით.

— არა კოჭი! იმათ ჰყავდათ შეილები, ნუ მაშლევინებ გე- თაყვა!..

ჰირიქით არაჩეულებრივად ბევრი შეილები ჰყავდათ. — ისე ბევრი როცა მეფემ გაუყო შეილებს ქონება უმცროს ვაუს არა- ფერი ერგო! — ერთი სიტყვით სულ არაფერი, არც სამოსი, არც მსა- ხური, არც სახლი და არც ცხენება...

პო და როცა მეფემ იგრძნო აღსასრულის მოახლოვება, დაუძა- ხა თავის შეილებს და განუცხადა: საყვარელო ბავშვებო, შესაძლოა მე მაღა მოვკვდე და ამიტომ მსურს ამოვარჩიო თქვენში მემკვიდრე ღისრეული ჩემის ტახტისა. ხომ იცით, ჩემი სამეფოს საზღვარზე უზარმაზრი ტყე არის, ხშირი და დაბურვილი ტყე. იმ ტყის შუა გულში გაშენებულია მარმარილოს სასახლე. — ხოლო იქ მიღწე- უა გულში გაშენებულია მარმარილოს სასახლე. — ხოლო იქ მიღწე- უა კი ძლიერ ძნელია. ბევრმა სცადა ეს მაგრამ უკან აღარივინ დაბ- ვა კი ძლიერ ძნელია.

რუნებულა, მათა ჰნთქავდნენ ველური ნადირი, მომაკვდინებლად ულიტინებლნენ ალები და შხამიანი გველები ჰკენდნენ... მაგრამ თქვენ გაბედულად გასწით წინ! — ნუ შეგაშინებთ ნურც შიში, ნურც მახლობელთა დალაგებული დარიგება, ნურც სიფრთხილე მოსალოდ- ნელის ფათერაკისა.

მარმარილოს ჭისკართან თქვენა ჰნახავთ სამ ლომს, ჯაჭვებით დაბმულთ. ერთს სახელად შური ჰქეიან, მეორეს, სიღარიბე და მე- სამეს კი ეკვი. — იგი ლომები დამაყრუებლის ღრენით მოგვარდებიან მაგრამ თქვენ გასწით პირდაპირ. სასახლის შუა გულს, ვერცხლის თავაზში, ვარსკვლავებით მოგარაყებულ სამფეხა აქროს შანდალზე, მარადისობის უწმინდესი ცეცხლი ანთია. — დაიხსომეთ ჩემი: რომე- ლი თქენებანიც აანთებს ამ ცეცხლით ლამპარი და უკანვე დაბრუნ- დება, იგი იქნება მემკვიდრე ჩემის ტახტისა...

ივანე ტიმოთეს ქე თუთუნს ცეცხლი მოუკიდა. — ისე რომ კო- წია მკლავთაგან არ გაუშვია; ლიდია და ბახანინი ეტყობოდა დიდის ყურადღებით უსმენდნენ ზღაპარს. ბახანინს შუბლზე ხელები ქოლ- გად დაეფარებინა თვალთა მაჩრდილობლად და სცდილობლა დაენა- ხა ივანე ტიმოთეს ქე, ბნელ კუთხეში საქანაო სქამზე რომ იჯდა. ხოლშჩინიკოვმა განაგრძო:

მეფის შვილინი გაუდგენ გზას; მათ უმცროსი ძმაც გაჰყენა.

მას სასახლის მსახურინიც კი ურჩევდნენ სახლში დარჩენას და ეუბნებოდნენ:

— შენ სუსტი და ავადყოფი ხარ, აგრედვე პატარაც, ამიტომ უფროსებოან წასელის ძალა არ შეგწევს, ამაოდ ნუ ირჯები.

— არა, უპასუხებდა მეფის შვილი, მეცა მსურს შევიდე მარ- მარილოს სასახლეში და ავათო ლამპარი უწმინდესის ცეცხლით. მე ძლიერ მსურს ეს.

და წავიდა.

ცოტა იარეს თუ ბევრი, მიადგნენ ძმანი ალომულ ტყეს.

უმფროსთა თქვეს.

— ტყეში პირდაპირ ვლა ძნელია და სახიფათო, გზაც გრძელია ალბად. — უჯაბებებისა ირგვლივ შემოვლოთ მოკლე სახერხო ბილიკსა ვნახებოთ უთუოდ.

უმცროსმა უპასუხა:

— თქვენ ძმანო, როგორც გინდოდეთ, მე კი პირდაპირ წავალ, — მიტომ რომ სხვა გზა არ არის ტყეში შესასვლელად.

ძმებმა კი გულმოსვლით მიუგეს.

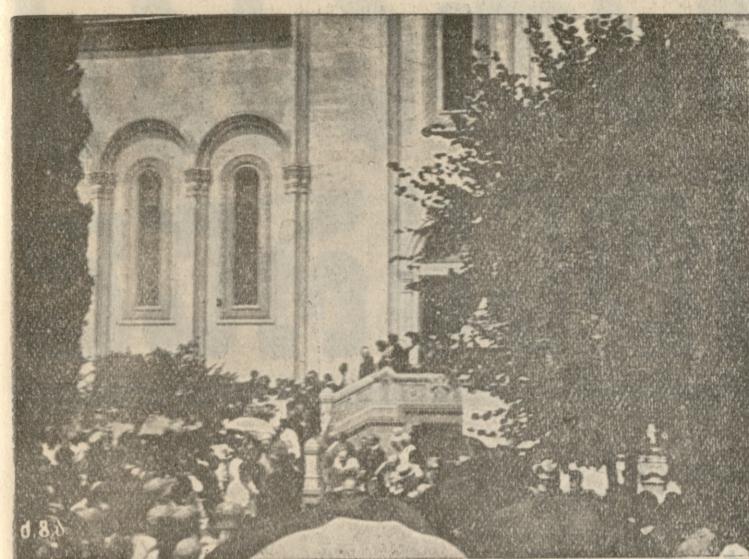
— შეს, ნაცარაქექიას, მეტი არც გესმის, როდი ლირს შენთან ლა- პარაკი — ნადირი შეგსინსლავენ ტყის ჯურლმულში, ან თვით მო- კვდები შიმშილით...

და დაპურარდნენ.

.... და მიდის მეფის შვილი, მიდის ერთი დღე, ორი, სამი, — ხოლო ტყე თანდათან უფრო ხშირია. ტყერი ბნელი და საშიში. ჯაგნარი სხევლეტავს, ტოტები სამოს ახევს, მგელნი და აფთარნი სუბ აღებით კვალდა-კვალ მისდევენ. ის მაინც მიდის. — ნის ტოტებ- ზე მწვანე დალალ ჩამოშლილი აღები ქანაბენ და მაცდურის ხმით თავისეკნ იწევენ შეფის შეილს:

— სად ისწრაფვი, — არავითარი მარმარილოს სასახლე ამ ტყე- ში არ ასებობს, ყველა ეგ, სულელ მეზღაპრეთა და უაზრო მეორებეთაგან მოგონილი ჭორია; მოდი აქ, გვესტუმრე ჩვენ, აქ მხიარუ- ლი და უზრუნველი იქნება სიცოცხლე შენი. სმენას დაგიტებოთ ველურის მუსიკით და ჯერ არავისგან გაგონილ სიმღერით, მოდი, მოდი გვესტუმრე...

მეფის შეილი არ ისმენს, ცულნებანი ამაოდ ირჯებიან. იგი უკან მიუხედავად მიდის წინ, სულ წინ...

ეკლესიიდან გამოსვენება ცხელისა.

გაფას ცხედრის წინ ტაძრის ეზოში ბ-ნი ქადაგიძე სიტყვას ამბობს.

მაგრამ ცხენი დაეღალა და და-
ვარდა.

ტყე კი თანდათან უფრო ხში-
რია, ტევრი ძნელი, ჯურლული
აშიში ხევები ღრმა და ძნელ გა-
ავალი.

მეფის შვილს ძალა დაეკარგა
და ქანც მიხდილი დაეცა გულ-
კივ მიწაზე.

ავი რამ ფიქრები აღეძრა გულ-
ში, აღსასრულის წუთს მოელის
და სინანულით ამბობს:

— მართალია ალბად, არავი-
თარი მარმარილოს სახლი არ უნ-
და იყოს აქ უმჯობესი იყო წინად-
ვე კარგად მეფიქრა და სულ არ
უმოსულიყავ აქეთ, — ან აღნი რომ
იმშევდნენ დავრჩენილიყავ მათ-
თან. — ეხლა ამაოდ დავიღუპები აქ
და არავინ მეყოლება დამტი-
რებელი, სამარესაც კი არავინ მი-
მაბარებს.

ასე რომ ფიქრობდა მეფის შვილი, მოულოდნელად ფერია გა-
მოჩნდა საიდანლაც.

მშვენიერი იყო იგი, თეთრი, თოვლისფერი სამოსი თითქოს
ადნებოდა სათუთ სხეულზე.

მიუახლოვდა და ასე უთხრა:

— მეფის შვილი! — რად წარიკვეთ სასოს და მოსთქვამ უიმე-
დოდ? აი, ჩემი ხელი, გამომყენ...

ჭაბუქი რა შეეხო ფერის ხელს, მყისე იგრძნო სიხალისე და
ახალი ძალა. — იგი ადგა და გაჰყავ ლამაზ ფერის...

და როდესაც იგი დასუსტდებოდა ფერია მაგრა მოუჭერდა
ხელს და მასაც ძალა ემატებოდა და კვლავ ხალისით მიღიოდა
წინ... ხოლშეინიკოვი შეჩერდა.

— მერელა, მამილო, მერე? შეეკითხ აკოშია, რომელსაც თვალე-

ბი ფართედ გაეღლო და უყრადღებით უცქეროდა მამას.

ივანე ტიმოთეს ძემ თმაზე ხელი გადაისვა და მისი ხმა უფრო

შეაფიოდ გაისმა.

მიერთა მეფის შვილი მარმარილოს სასახლეში, იგი არ შეუშინ-
და ჭისკართან დაბმულ ლომებს, შურს, სიღარიბესა და ეჭვს, არ შე-

უშინდა მიტომ, რომ მასთან იყო ლამაზი ფერია. მან ბრილიანტის
ვარსკვლავებით მოვარაყებულ ოქროს სამსხვერპლოზე აანთო ლამაზ-
რი მარადისობის ცეცხლით და დაბრუნდა უკან. და როდესაც იგი

სასახლითან გამოღიოდა, ლომებს, — მოშინურებულ ძაღლებივთ
ელაქუცებოდნენ და პლოკავდნენ კიბის საფეხურზე მის ნაკვალევს. იგი
დაბრუნდა თავის ქვეყნაში... ტუ შუა გაიყო და მის წინ გადაშალა

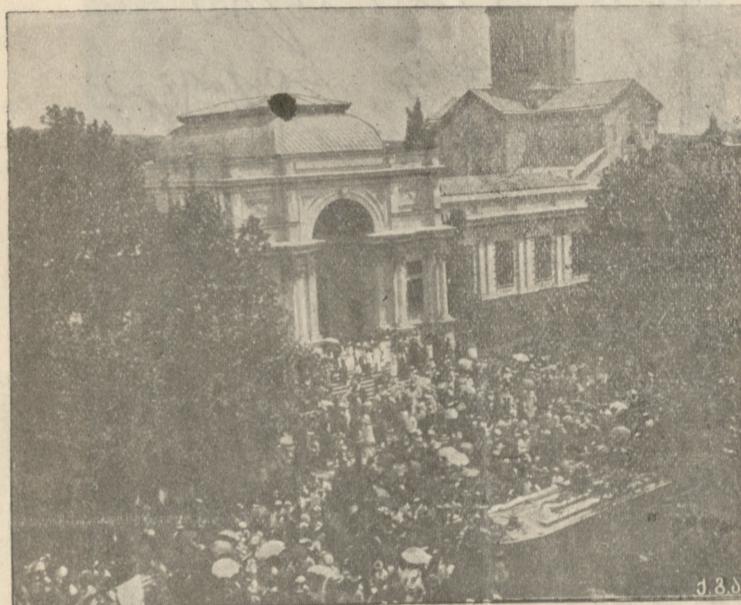
ფართო და სწორი გზა. ხოლო ფერია მის ცოლად გაპერა, საყა-
რელ და ერთგულ ცოლად და ერთი წუთითაც კი აღარ განმორებია
მას... არა შეეხება დანარჩენ მშებს, ზოგ შეეშინდათ მშელის გზი-
სა და მიატოვეს განჩრახეა, ზოგი უკან დაბრუნდნენ და მათ მთე-
ლი სამეფო დასკინდა.

ხოლო უმცროსი მეფის შვილი კი თავისი ცოლით სცხოვრობ-
და უზრუნველად და ბელიერად.

— ასე კი იყო ჩემი კოშიკი!..

— გათავდა მამა? ჰელი ბავშვია ბავშვია ბავშვია ბავშვია ბავ-

ჩამოხტა მამის მუხლებიდან.

პროცესია გოლოვინის პროსპექტზე.

— გათავდა, ჩემი ბიჭიკო, გა-
თავდა, — უმჯობესია ეხლა დაიძი-
ნო, მიღი გამოეთხოვე დედასა და
გრიგოლს.

— არ არის კარგი ზღაპარი, —
ოდნავ გასავონის ხმითა სთქვა
ბავშვია და მერე მივიდა ალექსით
აკოცა დედას, რომელმაც დედობ-
რივის მზრუნველობით პირჯვარი
გადასწრო, აკოცა ბახანინსაც და
მამასთან ერთად გასწია საძილე
ოთახისაკენ.

ივანე ტიმოთეს ძემ გამდელის
დახმარებით გაპერა ბავშვს და
დააწვინა სარეცელზე.

ოთახი სუსტად იყო განათებუ-
ლი, თითქმის ნახევრად ბნელო-
და; გარდისფერი კანდელი სუსტად
ბეუტავდა და მისი ანარეკლი წმინ-
და ხატის ვარაუზე მორთოლვარე
სასოების ნაპერწკლებად ჰკრო-
ბოდა. კოშია დაწება მარჯვენა
გვერდზე, ორივე ხელი ლოყის ქვეშ
იმოიდო და ჰკითხა მამას:

— მამილო, შენ ეგ ზღაპარი
ბოლომდე მიამბე?

— ბოლომდე, ჩემი ბიჭიკო, რათა მკითხავ?

— ეხლა სად არის ის მეფის შვილი?

— მეფის შვილი? — ის ჯერ მეფედ არ გამხდარა მაგრამ, მან
ჯვარი დაიწერა მშვენიერ ფერიაზე და ეხლა მათ პატარა ბიჭიკო
ჰყავთ. აი, ჩემი კოშიასვით ბიჭიკო, მაგრამ განსხვავება ის არის
რომ კოშიას არ უყვარს კარნახით წერა და ის კი სიამოვნებითა
სწერს ხოლმე.

— მამილო, ძმებმა მეფის შვილს ნაცარქექია რად დაუძახეს?

— იმიტომ, ჩემი მტრედო, რომ ის სულ საღა ადამიანი იყო
და ამასთან ღარიბიც. და მართლაც ნაცარქექია იქნებოდა, თუ ფე-
რია არ შეპველობდა ნაღირინი დაჭულეთავისენ უდაბურ ტყეში.

კოშიას ლრმა და ერთგვარი სუსტება ჰადინებით გადასწრო პირჯვარი და ნელა, ფეხის
ფრჩხილებით გამოვიდა ბავშვის თახიდან; მისი შეშის ფეხსაცელი
სრულიად უხმაურო იყო. იგი ტერასზე ისე გამოვიდა, რომ არც
ლიდიას და არც ბახანის არ შეუტყვიათ.

ხოლშეინიკოვი გაშეშდა; სხეულში ცივმა ურუანტელმა დაუარა-
ლიდია ბახანინს მხრებზე გაპერდობდა და მის ვნებიან კოცნას მო-
ლიმარის და ანთებულის ტუჩებით კოცნასვე უბრუნებდა სამაგიე-
როდ. ხეჭუჭი მელნისფერი კულული კეჭლუცად ჩამოჰუანტოდა ყელზე-
ეტყობოდა ლიდიას ძღვომარება ორევეს აღელვებია.

ლიდია, გაფიტორებულ-გაფერებრემართალებულიყო, ხოლო ბახანინის
შავგვრემანი სახე შეწითლებულ შეცარდისფერებულიყო.

ლიდიამ, მლელვარებით ლონე მიხდილა, ვნებიანის ამოქშენი,
რომელიც კვნესას ვაგვადა, სწოდება მახანინს კისერზე ნა-
ხევრად შიშველი ლამაზი მელავი და ცეცხლიანად ჩაკვდა მის ტუ-
ჩების დაუშრეტელი ნექტარის ამოსაწოვად!

.... ზღაპარი დასრულდა!...

ს. ფაშალიშვილი.

CJ

Բ թիվ մ եր
կը պիտի չհայ անց.
կը սահման չկառա
Եղացու, յեզի շաբ.
Բոյ ուս. ձեզ անցա
չ ու այս ծառ ոդիս ուն
~~Հեռ~~ Ալքունիս անցաւ.

~~1. 2613 2005608
2. 2613 2005608
3. 2613 2005608
4. 2613 2005608
5. 2613 2005608
6. 2613 2005608
7. 2613 2005608
8. 2613 2005608
9. 2613 2005608~~

July - Aug - Nov - Jan - Mar
Chill ~~average~~ ^{mean} Oct ~~Nov~~ ^{Dec} Feb Mar Apr

En Skagen i løngetid

~~Frank J. Jones~~ M. S. DeJonge Jr.

ю з п р я м о в а

My book shop.

~~25-26~~ 25-26 25-26 25-26
25-26 25-26 25-26 25-26

бърз бърз автомобил
бърз бърз автомобил

Зодчий Ф.М.

4) 2nd year university -
infants & children
~~by parents~~,
Babies & young children
from now on.